

การสอนภาษาไทย ในโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม

สุรินทร์ ช่างครินทร์
โรงเรียนเสนาธิการวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เห็นในภาพ
บทนำ

การส่งเสริมการศึกษาสำหรับนักเรียนไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้น มีการดำเนินการมาเป็นระยะเวลานานพอสมควร ผู้รับผิดชอบในด้านนี้มีหลายฝ่ายด้วยกัน ทั้ง กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ดังจะเห็นได้จากโครงการรับนักเรียนไทยมุสลิมที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามและจากโรงเรียนทั่วไปใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้เข้าเรียนในโรงเรียนเสนาธิการวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ซึ่งได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2523 ถึงปัจจุบัน และข้าพเจ้าเป็นหนึ่งซึ่งได้ร่วมสอนวิชาภาษาไทยแก่นักเรียนกลุ่มนี้ ตั้งแต่แรกเริ่มโครงการ และได้เคยออกโครงการวิชาการสัญจรไปสอนพิเศษนักเรียนไทยมุสลิมที่เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานีมาบ้าง จึงใคร่ขอเสนอทัศนะบางประการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการสอนภาษาไทยแก่นักเรียนไทยมุสลิมซึ่งเป็นมุมมองมุมหนึ่งที่ได้มาจากประสบการณ์ตรง

การสอนภาษาไทยใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลาม

เมื่อก้าวถึงการสอนภาษาไทย เราก็มักจะเพ่งเล็งกันในแง่ของกลวิธีการสอนการใช้สื่อการสอน และการประเมินผลการวัดผล ซึ่งเป็นองค์ประกอบเฉพาะ แต่การสอนภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามนั้นจะต้องพิจารณาทั้งระบบของโรงเรียนซึ่งมีความแตกต่างจากโรงเรียนมัธยมทั่วไป ดังนั้น องค์ประกอบสำคัญที่ควรพิจารณาก่อน ก็คือ

1. หลักสูตรภาษาไทย

โครงสร้างหลักสูตรภาษาไทยประกอบด้วยวิชาบังคับและวิชาเลือก ซึ่งในรายวิชาบังคับทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายจะไม่มีปัญหาเนื่องจากจัดไปตามที่แผนการเรียนที่กำหนดแต่สำหรับวิชาเลือกนั้นจะมีความหลากหลายกว่า เพื่อเปิดโอกาสให้มีการเลือกได้ตามความถนัด ความสนใจของผู้เรียนและความพร้อมของโรงเรียนวิชาเลือกในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีไม่มากนักคือ วิชา **ท 211** เสริมทักษะทางภาษา **ท 221** การอ่านและพิจารณาหนังสือ **ท 322** การอ่านงานประพันธ์เฉพาะเรื่อง **ท 331** ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ **ท 341** การพูดและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และ **ท 351** ทดึกภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังนั้น การเปิดวิชาเลือกจึงไม่ยุ่งยากนัก แต่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ภาษาไทยที่เป็นวิชาเลือกใน 3 ปี มี 16 วิชา จำแนกเป็นกลุ่มใหญ่ได้ดังนี้ (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 2 2529: 14)

กลุ่มที่ 1 ทักษะการใช้ภาษา ได้แก่วิชา **ท 011** การพูด **ท 041** การเขียน 1 **ท 042** การเขียน 2 **ท 061** ภาษาไทยเพื่อกิจกรรมการแสดง **ท 062** การแสดงออกต่อหน้าประชุมชน และ **ท 081** การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น

กลุ่มที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรม ได้แก่ วิชา **ท 051** ภาษากับวัฒนธรรม **ท 091** ลักษณะควรสังเกตบางประการของภาษาไทย **ท 092** ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย

กลุ่มที่ 3 วรรณกรรม วรรณคดีและประวัติวรรณคดี ได้แก่ วิชา **ท 021** การอ่านและพิจารณาวรรณกรรม **ท 022** วรรณกรรมปัจจุบัน **ท 031** ประวัติวรรณคดี 1 **ท 032** ประวัติวรรณคดี 2 **ท 033** วรรณคดีมรดก และ **ท 034** การพินิจวรรณคดีมรดกเฉพาะเรื่อง

การจัดแผนการเรียนวิชาเลือกภาษาไทยนั้น ผู้บริหารและครูผู้สอนคงต้องพิจารณาจากทั้ง 3 กลุ่ม เพื่อให้นักเรียนได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่ แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมายในการพัฒนาทักษะภาษาไทยเป็นกรณีพิเศษแก่กลุ่มนักเรียนไทยมุสลิมในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามด้วย เพราะจะจัดโดยยึดแบบของนักเรียนทั่วไปไม่ได้ เนื่อง

จากพื้นฐานทางภาษาไทยแตกต่างกัน การจัดวิชาเลือกจึงควรเป็นไปในลักษณะซ่อมเสริมทักษะทางภาษาอันได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และ การเขียน ในขณะเดียวกันก็เสริมความรู้ด้านวัฒนธรรมด้วย

การจัดวิชาเลือกจาก**กลุ่มที่ 1** ทักษะการใช้ภาษา ควรพิจารณาตามลำดับขั้นของทักษะคือ เปิดวิชาเลือก การพูด การอ่าน และการเขียนตามลำดับ การเขียนเป็นทักษะทางภาษาขั้นสูงสุด ต้องอาศัยสมรรถภาพในด้านการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ ต้องมีการรวบรวมข้อมูล ฯลฯ จึงต้องผ่านทักษะการอ่านมาก่อน ผู้เขียนจะต้องอ่านเป็นคิดเป็น จึงจะเขียนเป็นซึ่งเป็นขั้นสุดท้ายของทักษะการสื่อสาร ในขณะเดียวกันถ้าจะเปิดวิชาการอ่านและพิจารณาวรรณกรรม ก็ควรจะได้เปิดวิชา**ท 081** การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้นมาก่อน เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักการใช้ห้องสมุด การเลือกหนังสืออ่านประเภทต่างๆ ก่อนที่จะได้ศึกษาหนังสือประเภทวรรณกรรมโดยเฉพาะ การเลือกวิชาในกลุ่มนี้เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาให้สอดคล้องกัน จึงน่าจะเป็น **ท 011** การพูด - **ท 081** การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น และ **ท 041** การเขียน 1

การจัดวิชาเลือก**กลุ่มที่ 2** กับ**กลุ่มที่ 3** ซึ่งมีลักษณะเน้นการศึกษาเชิงวัฒนธรรมควรจะต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษโดยไม่ซ้ำซ้อน เช่น ถ้าเลือกวิชา**ท 021** การอ่านและพิจารณาวรรณกรรม ก็ควรจะต้องเลือก

วิชา ท 051 ภาษากับวัฒนธรรม เพื่อให้เข้าใจถึงวัฒนธรรมที่แฝงในภาษาและวรรณกรรมไทย และอีก 1-2 วิชา ก็เป็น ท 031, ท 032 วิชาประวัติศาสตร์วรรณคดี, หรือ ท 033 วรรณคดีมรดก

ดังนั้น ถ้าจะจัดแผนการเรียนวิชาเลือกภาษาไทยสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายตลอด 3 ปี เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาของนักเรียน อาจจัดได้ดังนี้

- ม. 4
- ท 011/ท 051 หรือ ท 081
- ม. 5
- ท 021/ท 041
- ม. 6
- ท 031/ท 032

“หรือ”

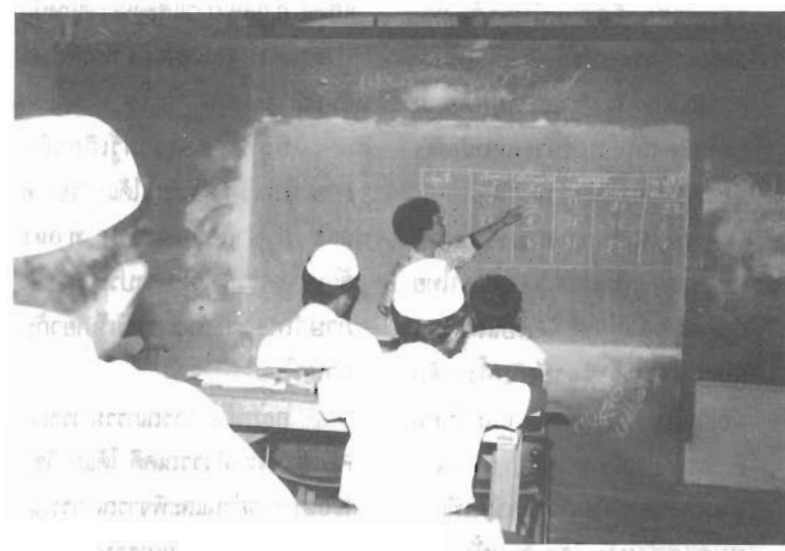
- ม. 4
- ท 011/ท 081
- ม. 5
- ท 021/ท 051
- ม. 6
- ท 041/ท 033

แต่เมื่อศึกษาจากรายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาสถานภาพของปัญหาการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตการศึกษา 2 โดยวิรัช บุญสมบัติ และคณะ (วิรัช บุญสมบัติ 2526 :19) พบว่าการเปิดสอนวิชาเลือกภาษาไทยในโรงเรียนดังกล่าว 10 โรงเรียนเรียงตามลำดับได้ดังนี้ วิชา การพูด วิชาประวัติศาสตร์วรรณคดี 1 วิชาการเขียน 1 วิชาภาษา กับ

วัฒนธรรม นอกจากนั้นกระจายไป ที่น่าสังเกตคือ มี 3 โรงเรียนที่เปิดวิชาเลือก ท 021 การอ่านและพิจารณาวรรณกรรม และมี 4 โรงเรียนที่เปิดวิชา ท 081 การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น ซึ่งวิชาทั้ง 2 นี้มีความสำคัญมากต่อการเรียนการสอนภาษาไทยเพราะจะช่วยพัฒนา

บริหารหลักสูตรภาษาไทยให้เกิดประสิทธิภาพที่สุดสำหรับนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

2. ความแตกต่างทางวัฒนธรรม
สังคมไทยเป็นสังคมใหญ่ซึ่งประกอบด้วยสังคมย่อย ๆ ได้แก่

ทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนไทยมุสลิมให้แตกต่างกัน และช่วยให้เขาสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้นอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียน

การจัดหลักสูตรภาษาไทยสำหรับนักเรียนไทยมุสลิมจำเป็นต้องแตกต่างกันบ้างกับกลุ่มนักเรียนทั่วไป ทั้งนี้เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาไทยของนักเรียนไทยมุสลิมให้ใกล้เคียงกับกลุ่มอื่น ๆ ผู้บริหารและผู้สอนจะต้องมีความเข้าใจมีจุดมุ่งหมายและรู้จักวางแผน

ท้องถิ่นต่าง ๆ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงก็คือ ความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมแต่ละท้องถิ่นในภาคใต้นอกจากจะมีวัฒนธรรมของชาวไทยภาคใต้อันยังมีวัฒนธรรมของชาวไทยมุสลิมอยู่ด้วยโดยเฉพาะใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ อันประกอบด้วย ยะลา ปัตตานี สตูล นราธิวาส และสงขลา การสอนภาษานอกจากจะเพื่อให้ใช้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ครูสอนภาษาทุกคนย่อมเข้าใจตรงกันว่าภาษากับวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กันเพราะ

ภาษาเป็นทั้งวัฒนธรรมและเครื่องมือ
บันทึกวัฒนธรรมของคนในชาติ
นั้น ๆ การเรียนรู้ภาษาไทยก็เท่า
กับเรียนรู้วัฒนธรรมของคนไทยที่
แฝงมาในภาษาด้วย

เมื่อพิจารณาหลักสูตรภาษาไทยแล้ว คนไทยทุกคนจำเป็นต้อง
เรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมไทยที่

สอนศาสนาอิสลาม ซึ่งนักเรียน
ต้องเรียนทั้งศาสนาและวิชาสามัญ
ผู้สอนจำเป็นต้องเข้าใจทั้งวัฒน-
ธรรมของชาวไทยมุสลิม เช่น ใน
ด้านคตินิยม ความเชื่อ ขนบธรรม-
เนียม ค่านิยมต่าง ๆ เป็นต้น และ
วัฒนธรรมของชาวไทยพุทธ เพื่อนำ
มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน

ขณะที่นักเรียนไทยมุสลิมจะขาด
ภูมิหลังในเรื่องเหล่านี้ต่างจากกลุ่ม
นักเรียนทั่วไป ตัวอย่างเช่น เนื้อหา
แบบเรียนทักษะสัมพันธ์ชั้นมัธยม
ศึกษาตอนต้นบางเรื่อง ได้แก่ “ความ
สนุกในวัดเบญจมบพิตร (ม. 1)”
“ข้อคิดจากการบวช (ม. 2)” “ขวัญ
และคำเรียกขวัญแบบเมืองเหนือ
(ม. 3)” หรือในชั้นมัธยมศึกษาตอน
ปลาย เช่น “ผลพลอยได้จากการ
ออกพรรษา (ม.4)” “พระครูวัด
ฉลอง ม. 4)” “มงคลสูตรคำฉันท์
(ม. 6)” “วรรณกา กาลมสูตร
(ม. 6)” “มหาเวสสันดรชาดก (ม.
5, ม. 6)” เป็นต้น การสอนวรรณคดี
ไทยแก่นักเรียนไทยมุสลิม จึงต้อง
อาศัยการสอนในเชิงเปรียบเทียบ
วัฒนธรรมของชาวไทยพุทธกับชาว
ไทยมุสลิมด้วย มิใช่มุ่งแต่อธิบาย
ศัพท์เพียงอย่างเดียว ซึ่งไม่เกิดประ-
โยชน์เท่าที่ควร เพราะเขาจะลืมได้
ง่ายเนื่องจากไม่มีโอกาสใช้ศัพท์
ยาก ๆ เหล่านั้น สิ่งที่ครูควรจะสื่อ
ก็คือ แนวคิด ค่านิยม ความเชื่อ
ประเพณีต่าง ๆ ให้เขาได้เข้าใจ
นอกเหนือจากเนื้อเรื่องหรือคำอธิบาย
ศัพท์ บางครั้งนักเรียนอาจ
อธิบายได้ต่อไปอีก เช่น การสอน
เรื่องเสภาขุนช้างขุนแผน ในชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 ตอนพลายแก้ว
คู่ขนานนางพิมพิลาไลย จะกล่าวถึง
การปลุกบ้านหรือเรือนหอแบบโบ-
ราณ ถ้าครูชี้แนะ นักเรียนอาจจะ
เปรียบเทียบได้กับการปลุกบ้านของ
ชาวไทยมุสลิม การเคลื่อนย้ายบ้าน
ทั้งหลังโดยไม่ต้องรื้อเหมือนบ้านไทย

ภาพที่ 1 อาคารโรงเรียน...

เป็นเอกลักษณ์ของชาติ แต่ในขณะ
เดียวกันเราต้องไม่ลืมว่ากว่าจะมา
เป็นวัฒนธรรมของชาติได้ ต้องมี
การผสมผสานจากวัฒนธรรมย่อย ๆ
ที่มาจากท้องถิ่น **ฉะนั้นนักเรียน
ในท้องถิ่นก็ควรจะได้เรียนรู้วัฒน-
ธรรมท้องถิ่นของตนไปพร้อม ๆ
กับการเรียนรู้วัฒนธรรมของชาติ
ไม่ใช่ละเลยส่วนใดส่วนหนึ่ง** ส่ว
หรับนักเรียนไทยมุสลิมก็เช่นกัน
เขาได้เรียนรู้วัฒนธรรมของศาสนา
อิสลามพร้อม ๆ กับวัฒนธรรมประจำ
ชาติ โดยเฉพาะในโรงเรียนเอกชน

ภาษาไทยได้อย่างเหมาะสม มีเหตุ
ผล รู้จักเลือกเนื้อหาสาระที่จำเป็น
ต่อการสอน ไม่เสียเวลาไปอธิบาย
รายละเอียดที่ไม่จำเป็น รู้จักเลือก
สื่อการสอนที่เหมาะสมกับวัฒน-
ธรรมของชาวไทยมุสลิม

การเรียนการสอนภาษาไทย
สำหรับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา
อิสลามนั้น ครูต้องคำนึงถึงสภาพ
แวดล้อมและวัฒนธรรมของท้องถิ่น
ที่แตกต่างกันด้วย โดยเฉพาะการ
สอนวรรณคดีไทย ซึ่งแฝงวัฒน-
ธรรมของชาวไทยพุทธไว้มาก ใน

ในสมัยก่อน หรือความมีน้ำใจเอื้อ- เพื่อต่อกันทั้งร่างกายและแรงใจอัน เป็นที่มาของสำนวนว่า “ลงแขก”

ในบางวิชา เช่น วิชาเลือก ประวัติวรรณคดี ครูจะรู้แต่ “ประวัติ” ของ “วรรณคดี” เพียงเฉพาะ ผู้แต่ง เนื้อหา ลักษณะเด่นของ เรื่องยังไม่เพียงพอ เพราะวรรณคดี นั้นแฝงด้วยวัฒนธรรม ดังเช่น ไตรภูมิพระร่วง ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของชาวไทย พุทธในด้านคติธรรม ความเชื่อ ฯลฯ จึงจำเป็นจะต้องอธิบายขยายความ ให้ชัดเจนถึงความสัมพันธ์ระหว่าง วรรณคดีกับวัฒนธรรม วรรณคดี กับประวัติศาสตร์ เป็นต้น การ เปิดวิชาเลือก เช่น ภาษากับวัฒนธรรม ควรจะจัดให้เรียนเพื่อปูพื้นฐานก่อนที่จะเปิดวิชาต่อไปเป็น ประวัติวรรณคดี หรือวรรณคดี มรดก

ด้านการใช้ภาษาก็เช่นเดียวกัน การสอนเรื่องการใช้ถ้อยคำ สำนวนหรือการใช้โวหารอุปมาอุปไมยนั้น นักเรียนไทยมุสลิมจะไม่มีโอกาสใช้ในชีวิตประจำวันได้บ่อยครั้ง เนื่องจากในครอบครัวใช้ภาษามลายูเป็นหลัก เขาจะไม่คุ้นเคยกับความหมายและสถานการณ์ที่ใช้ สำนวนนั้น ๆ โดยเฉพาะสำนวนที่เกี่ยวข้องกับขนบธรรมประเพณี ความเชื่อ ค่านิยม ที่แตกต่างกัน เช่น มีข้าดำพลอย ใจพระ กระโถนทองพระโรง แห้เป็นพระ ชนะเป็นมาร สวมหัวโขน ลอยชาย ตัดหางปล่อยัด ฯลฯ

ปัจจุบันนี้ เรามีแบบเรียน มี คู่มือครูซึ่งจัดทำจากส่วนกลางบ้าง จากกลุ่มนักเรียนในเขตการศึกษา ต่าง ๆ บ้าง แต่เนื้อหาสาระสำคัญไม่แตกต่างกันมากนัก ข้าพเจ้ามีข้อสังเกตว่าส่วนใหญ่จะเป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้ครูเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย (ภาคกลาง) แต่ในเขตการศึกษา 2 นั้น มีวัฒนธรรมท้องถิ่น และวัฒนธรรมชาวไทยมุสลิมอยู่ด้วย ควรจะได้จัดทำคู่มือครู หรือ เอกสารประกอบการนิเทศวิชาภาษาไทย ที่มีเนื้อหาเปรียบเทียบวัฒนธรรมในภาษาไทยกับภาษามลายู เข้าไว้ด้วยกัน โดยอาศัยความร่วมมือจากผู้สอนภาษาไทยในโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลามในเขต การศึกษา 2 และผู้เชี่ยวชาญภาษามลายูมาช่วยกันพิจารณาจัดทำขึ้น เพื่อใช้ในการสอนวิชาภาษาไทย โดยเฉพาะ ทั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับครูที่สอนภาษาไทย ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ไม่เพียง

แต่จะจำกัดใช้ในโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลามเท่านั้น เพราะ ครูจำเป็นต้องเข้าใจทั้งวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมของชาวไทยมุสลิมเพื่อข้อมูลในการพัฒนาการเรียน การสอนภาษาไทยสำหรับนักเรียน ในท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ

3. ความพร้อมของโรงเรียน

3.1 ด้านวิชาการ การพัฒนา การเรียนการสอนภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามนั้น จะมุ่งทำเพียงวิชาเดียวไม่ได้ เพราะ อัตรากำลังผู้สอนในโรงเรียนประเภทนี้ แตกต่างจากโรงเรียนสังกัด กรมสามัญศึกษา ภาระงานก็ต่างกัน บางโรงเรียนครูคนหนึ่งต้อง ช่วยสอนหลายชั้นหลายวิชา ความ เข้มแข็งทางวิชาการน่าจะอยู่ที่พัฒนา วิชาต่างๆ ไปด้วยกัน โดยการนำ ของหัวหน้าครูวิชาสามัญซึ่งจะมี ภาระงานหนักที่สุด อาจจะวางแผน ระยะยาวว่าในแต่ละปีจะพัฒนา

วิชาการในหมวดใดไปตามลำดับ โรงเรียนขนาดใหญ่จะมีความพร้อมมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ดังนั้น กลุ่มโรงเรียนจึงมีบทบาทสำคัญที่จะเอื้อต่อกันในการพัฒนาการเรียนการสอน เช่น การผลิตสื่อเพื่อใช้ร่วมกัน การออกข้อสอบฉบับเดียวกัน การประเมินผลด้วยเกณฑ์เดียวกัน ฯลฯ ดังที่ปฏิบัติกันอยู่ในปัจจุบันนี้ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อโรงเรียนมากกว่าที่จะให้หน่วยงานภายนอกเข้ามาดำเนินการอีก เป็น การซ้ำซ้อนและเพิ่มภาระแก่ครูในโรงเรียน เพราะกลุ่มโรงเรียนจะเป็น ผู้รู้ปัญหาที่แท้จริงและใกล้ชิดต่อการแก้ไขปัญหาทางวิชาการมากกว่า เนื่องจากมีแผนปฏิบัติงานร่วมกันตลอดมา

3.2 ด้านการจัดห้องสมุด
ห้องสมุดโรงเรียนมีความสำคัญต่อ การศึกษาแบบค้นคว้าด้วยตนเอง ในหลักสูตรภาษาไทย มีวิชาเลือก ท 081 ว่าด้วยการใช้ห้องสมุด การ

อ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ ฯลฯ ถ้าเปิดวิชานี้แล้ว โรงเรียนก็ควร เตรียมพร้อมในด้านการเปิดห้อง สมุด การจัดหนังสือประเภทต่าง ๆ และควรมีหนังสือประเภทส่งเสริม การอ่านภาษาไทยไว้มาก ๆ โดยไม่ จำเป็นจะต้องเป็นหนังสือในหลักสูตร เสมอไป และที่สำคัญน่าจะมีการ แนะนำหนังสือในลักษณะบรรณ นิทัศน์ด้วย เพื่อจูงใจให้นักเรียน สนใจที่จะหาอ่าน

ถ้าหากมีครูเพียงพอก็น่าจะ ช่วยกันจัดมุมวรรณคดี มุมคิดเลข มุมความรู้รอบตัว ฯลฯ สลับกันไป ในแต่ละสัปดาห์ ความสำคัญของการจัดห้องสมุดโรงเรียน ไม่ได้ขึ้นอยู่กับปริมาณของหนังสือเสมอไป แต่ขึ้นอยู่กับ การเลือกประเภทของ หนังสือ โอกาสของนักเรียนในการ อ่านหนังสือในห้องสมุด และกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ซึ่งแล้วแต่ ความพร้อมของแต่ละโรงเรียน หรือ ถ้าสามารถหมุนเวียนกันยืมหนังสือ

สำคัญ ๆ กันระหว่างโรงเรียนได้ก็ จะช่วยให้นักเรียนในโรงเรียนต่าง ๆ มีโอกาสอ่านหนังสือเท่า ๆ กัน และ ยังช่วยแก้ไขปัญหางบประมาณไม่ เพียงพอได้ด้วย

บทสรุป

การพัฒนาการสอนภาษา ไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลามในปัจจุบัน นอกจากสิ่งที่ กล่าวถึงแล้ว ยังมีองค์ประกอบ อื่น ๆ อีก เช่น ด้านการบริหาร การจัดสรรงบประมาณ ขนาดของ โรงเรียน ฯลฯ ที่มีผลต่อการ พัฒนางานวิชาการ ดังนั้นเราควร มองทั้งระบบ มิใช่จะตัดสินคุณภาพของโรงเรียนหรือคุณภาพครู ผู้สอนภาษาไทยเพียงอย่างเดียว โดยขาดความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิ หลังของปัญหา และวัฒนธรรม ของท้องถิ่น ●

เอกสารอ้างอิง

- วีรช บุดุสมบัติและคณะ รายงานการศึกษา สถานภาพและปัญหาการจัดการเรียน การสอนในระดับมัธยมศึกษาตอน ปลายของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลาม เขตการศึกษา 2 มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ 2528 (จัดสำเนา)
- หน่วยศึกษานานาชาติ กรมสามัญศึกษา เขตการ ศึกษา 2 เอกสารประกอบการนิเทศ วิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอน ปลาย เอกสารอันดับที่ 22/2529